

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

International Tracing Service
Inscribed on the International Register in 2013
Memory of the World

ITS

International Tracing Service
Service International de Recherches
Internationaler Suchdienst

Historia zagrabionego mienia po 1945 r.

Po wyzwoleniu osobiste rzeczy więźniów obozu koncentracyjnego Neuengamme zostały zabezpieczone przez zarząd Gminy Lunden, Szlezwik-Holsztyn. Były to pozostałości po przeniesionym do tej miejscowości zarządzie mieniem zagrabionym więźniom z Neuengamme (niem. Gefangeneigentums-Verwaltung von Neuengamme). Brytyjski rząd wojskowy określił je mianem „Property of absent owners”, objął ustawą nr 52 art. 1, skonfiskował, a następnie przejął nad nimi kontrolę i zinwentaryzował. Następnie latem 1948 r. przekazał je „Głównemu Urzędowi ds. Zarządzania Majątkiem” (niem. „Zentralamt für Vermögensverwaltung”), który od 1955 r. przyjął nazwę „Krajowego Biura Administracji ds. Odszkodowań” (niem. „Verwaltungsamt für Innere Restitution”). Przejęcie pamiątek było ściśle powiązane z bardzo ważnym zadaniem, mianowicie przekazania ich prawomocnym właścicielom.

W 1948 r. „Główny Urząd ds. Zarządzania Majątkiem” otrzymał również wartościowe rzeczy z obozu koncentracyjnego Bergen-Belsen, gdzie w nielicznych przypadkach udało się odnaleźć ich właścicieli. Urząd ten do 1963 r., po przeprowadzeniu drugiej inwentury, nadal zajmował się zwrotem zagrabionego mienia.

Po wyzwoleniu Dachau zabezpieczono również znajdujące się tam rzeczy osobiste więźniów, niestety większa ich część spłonęła podczas pożaru magazynu obozowego w maju 1945 r. Do lata 1946 r. odpowiedzialnym za zwrot rzeczy znajdujących się w centrum informacji Dachau było Międzynarodowe Biuro Informacji. Po jego rozwiązaniu zarząd nad nimi przekazano władzom alianckim. Drogocenne przedmioty przekazano Służbie Poszukiwawczej Niemieckiego Czerownego Krzyża w Hamburgu, która do 1957 r. zjamała się ich zwrotem.

Przedmioty, których właścicieli nie udało się ustalić, przekazano do Krajowego „Biura Administracji ds. Odszkodowań”. Prywatne dokumenty więźniów przekazano Federalnemu Komisarzowi w Bawarii, który z kolei zarząd nad nimi przekazał Bawarskiemu Urzędowi ds. Odszkodowań.

Okolo 1963 r. pozostałe rzeczy osobiste więźniów dotarły do ITS w Bad Arolsen. W tym czasie były to rzeczy należące do około 4700 byłych więźniów. Dzięki wysiłkom ITS, każdego roku udało się przekazać kilka z nich rodzinom byłych więźniów.